

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

Ponedjeljak, 25. studenog 2019., 19:00 – 22:30

u Europskom parlamentu

STRASBOURG

Saslušanje kandidata Wojciecha Rafala WIEWIÓROWSKOG

1. Možete li navesti razloge zbog kojih ste se prijavili za ovu funkciju i zašto smatrate da ste primjeren kandidat?

Kada sam se odboru LIBE 2014. predstavio kao kandidat za pomoćnika nadzornika, naveo sam **vrijednosti** na kojima se temelji moja predanost o uvanju temeljnih prava u EU-u. Odrastao sam u nedemokratskoj zemlji u razdoblju velikih promjena. Ne u nikada zaboraviti kakav su utjecaj policijska država i izvanredno stanje imali na obične ljude; zastrašujuća je spoznaja da će vašu privatnu korespondenciju i telefonske pozive organi vlasti redovito provjeravati u ime „sigurnosti” i „dobrobiti društva”. Iz osobnog iskustva svjestan sam koliko su osobna sloboda i dostojanstvo dragocjene i krhke vrijednosti.

I sada, pet godina kasnije, i dalje se vodim tim istim vrijednostima. No, sada povrh toga imam i neprocjenjivo **iskustvo** u primjenjivanju tih vrijednosti s rukovodećeg položaja institucije EU-a. Pravila o zaštiti podataka u EU-u postoje ne samo kako bi se osiguralo da se s pojedincima postupa pravedno i s poštovanjem, već i kako bi se promicali opći europski javni interesi, posebice izgradnjom povjerenja u integritet unutarnjeg tržišta EU-a. S iznimnim sam zadovoljstvom pružano podršku osobama koje su imale razloga za pritužbu na način na koji je određeno tijelo EU-a postupalo s njihovim podacima te educirao članove tih tijela o tome kako preuzeti odgovornost za vlastite postupke, što je ključna sastavnica Opće uredbe o zaštiti podataka i Uredbe 2018/1725.

Tijekom karijere radio sam u privatnom sektoru i to u području rudarenja podataka i utvrđivanja korelacija me u skupovima podataka. Imam **25 godina iskustva** u području upravljanja informacijama iz akademske perspektive, ali sam i više od desetljeća radio na **primjeni tih načela na terenu** u nacionalnim javnim službama.

Početkom 2015. Giovanni Buttarelli i ja u prvih 100 dana našeg mandata izradili trodijelnu strategiju za uvođenje zaštite podataka u digitalno doba, gradeći globalna partnerstva i otvorivši novo poglavlje zaštite podataka u EU-u. To mi je bila idealna priprema zahvaljujući kojoj naše djelovanje sada mogu dovesti na novu razinu vodstva, s ciljem **izgradnje pametne i inovativne javne uprave**. Namjeravam predvoditi svojim primjerom i iskoristiti sinergije koje su Europskom nadzorniku za zaštitu podataka (EDPS) dostupne zahvaljujući njegovom jedinstvenom položaju u središtu institucionalnog ustroja EU-a, kao i zajednice za zaštitu

podataka. Ovaj utjecajan položaj namjeravam iskoristiti kako bih pomogao u rješavanju društvenih i tehničkih izazova trećeg desetljeća 21. stoljeća. To će biti moj način da doprinesem viziji Europe.

Naposljetku, **razumijevanje i pojašnjavanje implikacija novih tehnologija** ključan je element svakodnevnog rada EDPS-a. Ne samo u svojem profesionalnom svojstvu, već i kao roditelj dviju mladih kćeri koje pripadaju digitalnoj generaciji 21. stoljeća,

tj. „generaciji Z”, s predanošću u raditi na tome da digitalizacija društva i gospodarstva bude na korist svih, a osobito budućih generacija. EDPS će se pod mojim vodstvom uhvatiti u koštac ne samo s umjetnom inteligencijom ili internetom stvari, već će moći razumjeti koju će ulogu imati privatnost u doba kvantnog računalstva, transhumanizma, ljudsko-računalnih suradnja i sveprisutnog pohranjivanja podataka.

2. Možete li opisati svoju viziju budućnosti nadležnog tijela koje biste morali voditi kao Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS), uključujući i potencijalne izazove koje predviđate i vaše prioritete za to neovisno tijelo?

Kao student sam obnašao dužnost direktora za IT Europske udruge studenata prava. To iskustvo probudilo je u meni viziju izraženu u ideji vodilji Udruge: „**Pravedan svijet u kojem se poštuju ljudsko dostojanstvo i kulturna raznolikost**”. Za mene to nisu bile samo prazne riječi, već sam se njima vodio u svemu – ime sam se bavio, od početnog iskustva u privatnom sektoru i u akademskoj zajednici pa sve do službe u javnoj upravi, kako na nacionalnoj tako i na europskoj razini. Ta vizija isto tako čini temelj moje vjere u europski projekt. Vrsto vjerujem da bi Europski nadzornik za zaštitu podataka trebao doprinijeti izgradnji pravednog svijeta. Vladavina prava i ljudsko dostojanstvo moraju biti u središtu pozornosti te treba uvijek imati na umu da nisu podaci ti koje štitim, već ljudska bića na koje se oni odnose. Nadalje, dok tražimo globalna rješenja u zaštiti privatnosti, trebamo poštovati kulturnu raznolikost Europljana i voditi računa o kulturnim i pravnim razlikostima.

Europska uprava trebala bi biti **pametna i inovativna**. Trebala bi moći prilagoditi nove tehnologije i poslovne modele te ih iskoristiti za pametniju i modernu zaštitu podataka. Isto tako, želim da i sam EDPS radi pametnije i da se što je više moguće koristi najnovijim tehnologijama, da sluša širok spektar dionika iz industrije, civilnog društva i akademske zajednice o najboljim i najgorim praksama kada je riječ o upotrebi osobnih podataka, da potiče progresivnu i dinamičnu kulturu upravljanja te da valorizira i njeguje različite talenatne osobe koje rade za to tijelo. Uredbom 2018/1725 Europskom nadzorniku za zaštitu podataka dodijeljen je niz ovlasti, ali i zaduženje da uključuje i obuhvati tijela EU-a o odgovornim praksama u području podataka u smislu preuzimanja odgovornosti. Te u nadležnosti u potpunosti koristiti bez straha ili pogodovanja, s jasnim naglaskom na osiguravanju najboljeg ishoda za građane, radi kojih EDPS i postoji.

Europsko pravo – ne samo akti o klasičnoj zaštiti podataka, već i sva pravna ste evina Europske unije – trebaju biti **referentna točka** za sve nove propise diljem svijeta. EU trenutno ima znatan utjecaj na regulaciju u području digitalnog gospodarstva, ali to ne možemo uzeti zdravo za gotovo. Ako dozvolimo da naši standardi podbace, ostale svjetske zemlje sve će više tražiti druge modele, kao što su kineski model ili modeli koji će se vjerojatno pojaviti u Indiji i Sjedinjenim Američkim Državama tijekom sljedećih pet godina.

Prakti na stajališta EDPS-a temeljit e se na postignu ima mojih prethodnika. U tom smislu zalažem se za odre eni stupanj **kontinuiteta, ali naš rad ne može ostati samo na razini starih postignu a**. Jer, kao što je rekao Lewis Carroll, „Moramo tr ati najbrže što možemo samo da bismo stajali u mjestu. Želimo li dospjeti negdje, moramo tr ati još dvaput brže”.

Svjestan sam posebne uloge EDPS-a u Europskom odboru za zaštitu podataka (EDPB) kao lana i pružatelja usluga Tajništva, koja uklju uje i zaduženje za to da Op a uredba o zaštiti podataka postigne konkretne rezultate u praksi u sljede ih pet godina. Povrh pružanja potpore predsjedniku EDPB-a, uz pomo vrhunskih administratora i opreme, u init u sve što je u mojoj nadležnosti kako bih pomogao EDPB-u da ostvari dosljednu i pouzdanu provedbu Op e uredbe o zaštiti podataka u cijelom EU-u.

Na razini politike, ovom u Parlamentu, kao i Vije u i Komisiji, pružati informirane i objektivne savjete o tome kako odgovoriti na najve e izazove u predstoje im godinama, uklju uju i razvoj i primjenu sustava umjetne inteligencije, biometrijskih podataka i prepoznavanja lica, lanaca blokova te kvantnog ra unalstva i tehnika šifriranja, s obzirom na to da za sve navedeno pravila o zaštiti podataka mogu i trebaju pružati važne smjernice.

3. Kako namjeravate ostvariti ulogu koja je Europskom nadzorniku za zaštitu podataka pravno dodijeljena u pogledu nadzora agencija za pravosu e i unutarnje poslove te koja su vaša stajališta o razmjenama osobnih podataka agencija za pravosu e i unutarnje poslove u oba smjera, posebno u vezi s nadzorom prijenosa osobnih podataka u tre e zemlje?

Jedan od glavnih izazova reforme zaštite podataka u Europskoj uniji posljednjih godina odnosio se na restrukturiranje brojnih sustava nadzora u bivšem „tre em stupu” EU-a. Zakonodavac EU-a ostvario je daljnju **konvergenciju** odredbi o prijenosu podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva u agencijama za pravosu e i unutarnje poslove (s poglavljem V. Direktive o izvršavanju zakonodavstva, poglavljem IX. Uredbe 2018/1725, lankom 25. Uredbe o Europolu, lancima 56. do 59. Uredbe o Eurojustu). Oduvijek sam se zalagao za poja anu **dosljednost**

tih odredbi. No zalagao sam se i za omogu ivanje odre ene fleksibilnosti u slu ajevima kada je potrebno o uvati diobu vlasti na nacionalnoj razini (posebno neovisnost sudske vlasti) ili ako se upotrebom razli itih alata za prijenos podataka mogu ispuniti posebne potrebe agencije kako bi ona mogla izvršavati svoje ovlasti. U isto vrijeme, imam u vidu rok od 30. travnja 2022. za reviziju relevantnog zakonodavstva iz lanka 98. Uredbe br. 2018/1725. **Smatram da bi naš cilj trebao biti objedinjavanje tih razli itih pristupa, ako je to mogu e, i to uz poštovanje posebnih okolnosti svakog slu aja.**

EDPS ima na raspolaganju nekoliko alata za nadzor agencija za pravosu e i unutarnje poslove i za pružanje savjeta zakonodavcu u vezi s njihovim aktivnostima obrade podataka. U posljednje etiri godine bio sam zadužen za nadzor i provedbu propisa u okviru EDPS-a te sam uspio testirati sve te alate, uklju uju i **savjete, preporuke i njihovu strogu provedbu**, ne isklju uju i, prema potrebi, **zabranjivanje aktivnosti koje nemaju odgovaraju u pravnu osnovu**. Sli na e pravila biti klju na i u nadzoru institucija EU-a kao što su Eurojust ili EPPO. Aktivnosti EDPS-a koje se odnose na Europol ne razlikuju se previše od onih koje se odnose na druge agencije za pravosu e i unutarnje poslove. Stoga bih želio djelovati kao nadzornik agencija za pravosu e i unutarnje poslove i raditi na pitanjima povezanima s potrebom za

interoperabilnoš u sustava i prijenosa osobnih podataka od strane tih agencija u tre e zemlje. Konkretno, predlažem da se težište stavi na:

a) **zakonodavna savjetovanja** u skladu s lankom 42. Uredbe 2018/1725:

- (1) institucionalnu zaštitnu mjeru za osiguravanje uskla enosti s lankom 16. UFEU-a i lancima 7. i 8. Povelje, uklju uju i i za me unarodne sporazume o prijenosu podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva (vidjeti mišljenje EDPS-a 2/2018 o prijenosu Europolovih podataka za zemlje regije MENA);
- (2) alat za promicanje dosljednosti odredaba o zaštiti podataka u razli itim pravnim aktima EU-a, uklju uju i odredbe o prijenosu osobnih podataka u tre e zemlje,

b) **nadzor i provedbu** primjene pravila o zaštiti podataka u institucijama, tijelima i agencijama EU-a u praksi;

c) **sudjelovanje EDPS-a u radu Europskog odbora za zaštitu podataka**, ija je zada a osigurati dosljednu primjenu pravila EU-a o zaštiti podataka, ne samo u skladu s Op om uredbom o zaštiti podataka, nego i s Direktivom o izvršavanju zakonodavstva.

To je posebno važno jer agencije za pravosu e i unutarnje poslove ve inu operativnih osobnih podataka primaju od nacionalnih nadležnih tijela, na koje se primjenjuje Direktiva o izvršavanju zakonodavstva. Rad EDPB-a u tom podru ju dosad je bio ograni en. Pod mojim e vodstvom EDPS nastaviti zagovarati pružanje daljnjih smjernica tijelima za izvršavanje zakonodavstva u vezi s Direktivom o izvršavanju zakonodavstva.